

УДК 004.78

ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЯК ОСНОВА ДЛЯ КОЛАБОРАЦІЇ ОСВІТИ, НАУКИ, БІЗНЕСУ ТА ВЛАДИ

Студ. Сінілкіна А. В., МГБА-18

Наук. керівник доц. Ніфатова О. М.¹

¹Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – теоретично обґрунтувати необхідність подальшої розбудови колабораційної системи освіти, науки бізнесу та влади на шляху України до встановлення економічної стабільності та конкурентоспроможності. Завдання – на підставі аналізу науково-методичної літератури та статистичних інформаційних джерел дослідити питання, що вивчається, розкрити можливості для створення та функціонування колабораційної бізнес-моделі в Україні.

Об'єкт та предмет дослідження. *Об'єктом дослідження* виступає колабораційна бізнес-модель та модель «потрійної спіралі». *Предмет дослідження* – колабораційні процеси між освітою, наукою, бізнесом та владою.

Методи та засоби дослідження. Теоретичною базою проведеного дослідження послужили праці вітчизняних та зарубіжних науковців в області інтеграційних процесів, сучасного становища науки, бізнесу, освіти, держави та їх взаємодії. Методологія дослідження базувалася на теоретичному аналізі, порівнянні та узагальненні науково-методичних положень, статистичних даних та рекомендацій.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Виявлено та обґрунтовано проблеми та перспективи розбудови партнерства бізнесу, держави та університетів в Україні на основі моделі «потрійної спіралі» в умовах інтеграційного процесу.

Результати дослідження. Швидка адаптація економіки країни під зміни зовнішнього середовища та її подальша конкурентоспроможність можлива лише за умови створення фундаментальної системи освіти, високої якості людського капіталу, підтримки держави та розвитку бізнесу.

Інтеграційні процеси, як показує еволюція суспільного розвитку, набувають все більшої активності у всіх сферах людської діяльності, що є потужним чинником подальшого прогресу в розвитку продуктивних сил і вдосконалення виробничих відносин [1].

Наразі в міжнародному рейтингу глобальної конкурентоспроможності Україна посідає 84 місце із 140 проаналізованих країн. Проаналізувавши обрані чинники (рис. 1.) , що впливають на подальший розвиток бізнесу, освіти, науки та державної регуляції, можна зробити рекомендації щодо покращень позиції України в зазначеному рейтингу.

1. Держава повинна створити можливості для співпраці. Керівники районів і освітніх установ повинні створювати та систематично підтримувати можливості для педагогів і адміністраторів, відповідних експертів, співпрацюючи з регіональними структурами, зосередитись на тому, як покращити навчання та залучити обдаровану молодь.

2. Побудова якісної колабораційної мережі. Лідери в галузі освіти повинні визначати, пріоритети і сприяти побудові національних, регіональних або локальних мереж, які дозволять спільнотам практиків, політиків, науковців і дослідників спільно вирішувати проблеми.

3. Розвиток партнерських відносини. Лідери в науковій освіті повинні визначити партнерів у своєму регіоні та спільноті, які мають досвід, мотивацію або ресурси, для впровадження стандартів науки наступного покоління та розвивати відносини з ними.

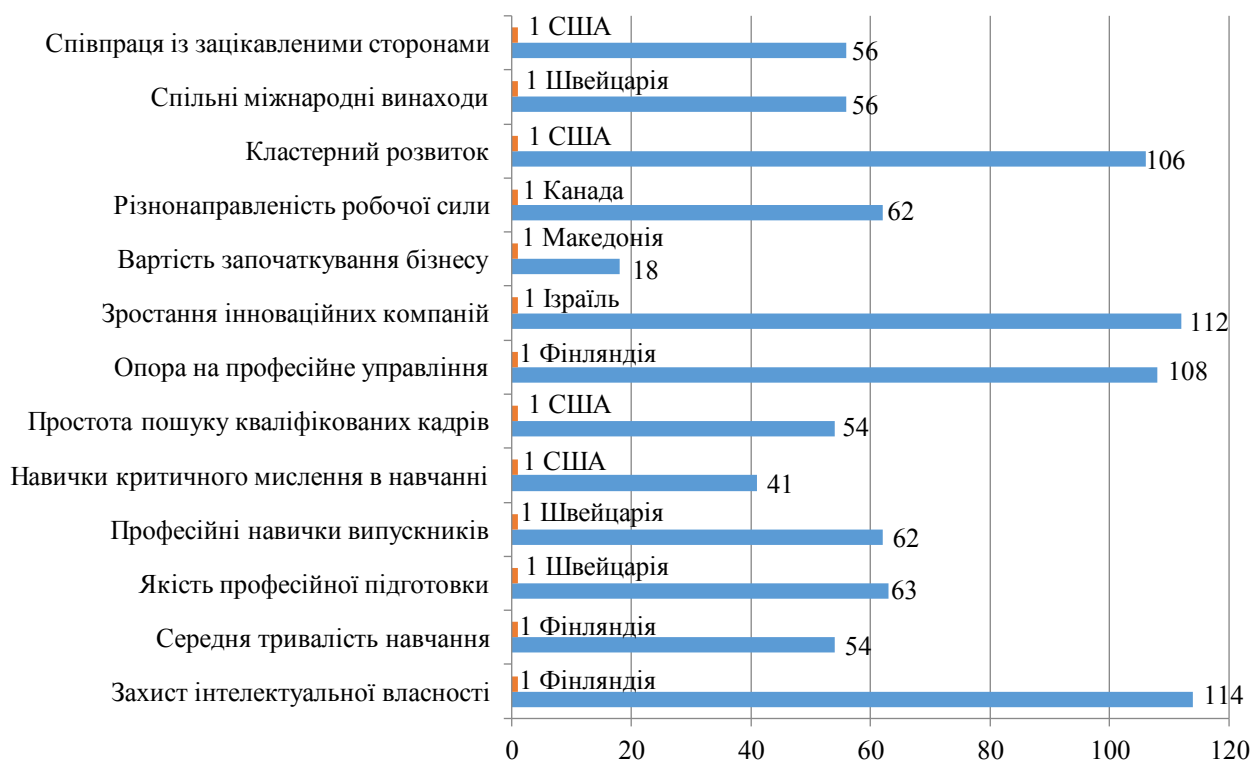

Рис. 1. Місце України в рейтингу глобальної конкурентоспроможності за редакцією 2018 р. в порівнянні з країнами лідерами на основі вибірових складових.
[побудовано авторами на основі джерела 3]

Колабораційна бізнес модель (eng. «Collaborative business model», CBN) - це взаємозалучення шкіл, ЗВО, представників бізнес-індустрії, спілок, урядів і громадських організацій. Партнерські відносини встановлюються за домовленістю між двома або більше сторонами щодо встановлення спільних цілей та подальшої розробки плану дій для досягнення цих цілей за допомогою встановлених функцій, серед яких виділимо наступні:

- 1) задоволення потреб суспільного сектора, використовуючи або запозичуючи ресурси приватного сектора;
- 2) підтримка державних повноважень і функцій, надаючи послуги спільно із ЗВО;
- 3) колаборація двох або більше сторін, які працюючи заради досягнення спільних цілей - розвиваються, приносячи користь суспільству.

Основою теорії моделі «потрійної спіралі» виступає побудова конструктивного та продуктивного діалогу між державою, бізнесом та університетами. При цьому, на державу покладається найбільша роль, як на сторону, що має забезпечити необхідні умови партнерства та виробити систему мотивів і стимулів до здійснення науково-дослідних робіт, які в подальшому мають знайти відображення в розробках, діяльності компаній та інноваційному розвитку економіки країни [4].

Доцільність та ефективність співпраці в рамках моделі «потрійної спіралі» визначається системою переваг, які в результаті взаємодії отримує кожен з інститутів. Для науки та освіти - це можливість практичного застосування наукових розробок, підвищення

якості освіти студентів за рахунок апробації набутих знань на практиці, зростання відсотка працевлаштування серед випускників ЗВО та підготовка затребуваних спеціалістів.

У процесі такої співпраці всі ЗВО отримують можливість для розвитку бізнес-інкубаторів, навчальних підприємств з венчурним капіталом, наукових парків, консультативних компанії тощо, використовуючи не тільки власну фінансову базу [2].

Для бізнесу та підприємств - це перераховані вище переваги, а також зниження витрат виробництва за рахунок ефективної реалізації спільних інвестиційних проєктів, підвищення рівня кваліфікації робітників при участі в спільних навчально-наукових програмах, можливість використовувати результати наукових досліджень; Держава в свою чергу, отримує підвищене відрахування в бюджет, зниження рівня безробіття, збільшення притоку інвестицій в регіони, розвиток фінансової та інвестиційної інфраструктури; Для суспільства в цілому такого роду кооперація несе значний економічний, науково-технічний і соціальний ефект, а інвестиції в людський та інтелектуальний капітал є найбільш ефективними в довгостроковій перспективі.

Висновки. Отже, проведений аналіз показав, що для розвитку оптимальних форм партнерства між освітою, наукою, державою та бізнес-середовищем потрібно пожвавити процес комунікації між зазначеними інститутами, створивши різноманітні платформи (форуми, зустрічі, конференції, тощо), та поширити найкращі приклади взаємодії «потрійної спіралі», орієнтуючись на закордонний досвід. На сьогодні актуальною є необхідність розробки підходів до управління ризиками партнерства, оскільки в основі такої взаємодії лежить розподіл ризиків і прибутку між партнерами. Цей аспект проблеми може бути тематикою подальших досліджень у сфері формування взаємовигідних партнерських відносин між освітою, наукою, державою та бізнесом.

Ключові слова: *колабораційна бізнес-модель; модель «потрійної спіралі»; міжінституційна інтеграція.*

Література:

1. Ганущак-Єфіменко Л. М. Економічна інтеграція як основа розвитку підприємств малого і середнього бізнесу / Л. М. Ганущак-Єфіменко // Актуальні проблеми економіки. — 2013. — № 3 (141). — С. 70-71.
2. Грищенко І.М. Теоретико-методологічне обґрунтування ефективних фінансово-економічних моделей розвитку вищої школи / монографія (рукопис) ; за заг. ред. чл.-кор. НАПН України, д-ра екон. наук., проф. І.М. Грищенка. – К., 2015. – 236 с.
3. Електронний ресурс: The Global Competitiveness Report 2018. Режим доступу до ресурсу: <http://reports.weforum.org/>
4. Електронний ресурс: Юлія Семенець «Партнерство бізнесу, держави та університетів як стратегічний ресурс інноваційного розвитку України». Режим доступу до ресурсу: <http://www.edu-trends.info/higher-edu-partnership/>